

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32782/pdu.2023.3.38>**С. О. Баранов**

кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри адміністративного права адміністративного процесу
Одеського державного університету внутрішніх справ
ORCID ID: 0000-0002-1277-3153

ВЗАЄМОДІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ ТА ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

У роботі розглянуто теоретичні основи поняття змісту категорії взаємодія, досліджені різноманітні точки зору науковців на поняття взаємодії взагалі та у сфері правоохоронної діяльності податкової служби.

Досліджено правові й методологічні форми взаємодії Державної податкової служби України з іншими суб'єктами. Розглянуто положення чинних нормативно-правових актів, якими регламентовано порядок взаємовідносин Державної податкової служби України з іншими суб'єктами. Зроблено висновок про наявність недоліків у нормативно-правовому забезпеченні взаємовідносин Державної податкової служби України з правоохоронними органами, запропоновано шляхи вирішення цієї проблеми.

Доведено, що завдяки спільним діям досягається узгодження проведення контроль-но-наглядових заходів правоохоронними органами та органами публічної адміністрації у сфері податкових відносин.

Визначено особливі риси правовідносин взаємодії в діяльності Державної податкової служби України, а саме: 1) обов'язковим суб'єктом правовідносин є Державна податкова служба України, яка може займати рівноправне, підпорядковане або керівне становище; 2) правовідносини характеризуються зв'язками з іншими суб'єктами на різних функціональних і територіальних рівнях, що виникають у сфері реалізації податкової політики; 3) метою взаємодії Державної податкової служби України з іншими суб'єктами правовідносин є підвищення рівня ефективності виконуваних ними функцій шляхом об'єднання зусиль у відповідній сфері, організаційного, інформаційного та технічного співробітництва тощо.

Запропоновано авторське визначення взаємодії Державної податкової служби України з іншими правоохоронними органами, органами державної влади та місцевого самоврядування. Під якою пропонується розуміти врегульовану адміністративно-правовими нормами, погоджену за метою, часом і місцем необхідну спільну діяльність підрозділів Державної податкової служби України (та її посадових осіб) з іншими правоохоронними органами та органами державної влади і місцевого самоврядування, змістом якої є взаємний вплив один на одного з метою реалізації податкової політики, дотримання норм і принципів законності, ефективності спільної діяльності, з метою захисту фінансово-економічних та податкових інтересів держави.

Ключові слова: Державна податкова служба України, адміністративно-правовий статус, повноваження, взаємодія, правоохоронні органи, адміністрування, податкова діяльність, податки, збори, платежі, правопорушення, суб'єкт публічної адміністрації.

Постановка проблеми. Подальший розвиток Державної податкової служби України в умовах докорінних змін, які відбуваються в нашому суспільстві, потребує переходу до світових практик здійснення

контрольних функцій у податковій діяльності. Податкова служба в сучасних умовах повинна стимулювати економічний розвиток країни, сприяти створенню умов для розвитку бізнесу, залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій, встановленню партнерських відносин з платниками

податків, отриманню стабільних надходжень до державного бюджету.

Виходячи з наведеного та з метою пошуку шляхів ефективного виконання повноважень у сфері реалізації державної податкової політики, Державна податкова служба України вступає у взаємодію з іншими правоохоронними органами та органами державної влади і місцевого самоврядування. Така взаємодія є необхідною та важливою частиною діяльності Державної податкової служби України у сфері адміністрування податків, зборів та платежів, завдяки чому досягається узгодження правоохоронної діяльності та спільної роботи Державної податкової служби України з іншими державними інституціями. Таким чином, теоретичне дослідження проблем взаємодії Державної податкової служби України з іншими органами державної влади обумовлюється важливістю пошуку шляхів підвищення ефективності такої взаємодії та необхідністю удосконалення стану її законодавчого врегулювання,

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам взаємодії з питань вдосконалення діяльності органів контролю у сфері податкового законодавства присвячено праці багатьох вітчизняних вчених і практиків, таких як Аркуша Л.І., Бандурка О.О., Бригінець О.О., Гаруст Ю.В., Голосніченко Н.І., Гаращук В. М., Грачева О. Ю., Дубовий Є. О., Крилов Д. В., Комзюк А. Т., Мулявка Д.Г., Попова С. М., Понікаров В. Д., Пономарьов О. І., Рекуненко Т.О., Резнік О. М. та ін.

Серед останніх видань з проблематики теми дослідження слід виділити роботу Резнік О. М. «Адміністративно-правові засади діяльності правоохоронних органів із забезпечення фінансово-економічної безпеки України», в якій розкривається зміст адміністративно-правового механізму забезпечення фінансово-економічної безпеки держави та роль взаємодії правоохоронних органів у ньому. Обґрунтовано недоліки організаційних основ діяльності правоохоронних органів із забезпечення фінансово-економічної безпеки України, зокрема, щодо взаємодії між ними та іншими суб'єктами, координації їх діяльності, сформульовано пропозиції щодо їх усунення [1, с.2-7].

Проте, не зважаючи на достатньо велику кількість публікацій, проблема взаємодії Державної податкової служби України з іншими правоохоронними органами та органами державної влади і місцевого самоврядування під час здійснення контрольно-наглядової діяльності у податковій сфері залишається недостатньо дослідженою, що зумовлює подальші наукові пошуки у цьому напрямку.

Метою статті є на основі аналізу результатів загальнотеоретичних та галузевих досліджень сучасного стану правового та організаційного регулювання взаємодії Державної податкової служби України з іншими правоохоронними органами, органами державної влади та місцевого самоврядування з питань адміністрування податків та протидії порушенням податкового законодавства, виявити існуючі проблеми теоретичного, правового та організаційного характеру, а також запропонувати напрями їх вирішення, що надасть змогу удосконалити податкове законодавство та практику його застосування.

Виклад основного матеріалу. З метою визначення основних форм взаємодії Державної податкової служби України з іншими органами державної влади, слід визначити поняття «взаємодія».

Незважаючи на широке застосування категорії «взаємодія» в суспільному просторі, до сьогодні в науці не існує загально прийнятого його визначення. Термін «взаємодія» широко використовується як в теорії так і на практиці, оскільки відображає характер колективних зусиль різних правоохоронних структур та інших суб'єктів публічної влади у вирішенні завдань, що постають перед ними.

Звернемося до словникового тлумачення його змісту де під взаємодією пропонується розуміти – взаємний зв'язок між предметами у дії, а також погоджена дія між ким-, чим-небудь [2, с. 85]. Таким чином, вона виступає як вид безпосереднього або опосередкованого, зовнішнього або внутрішнього відношення, зв'язку [3, с. 75].

Таке загально філософське розуміння взаємодії є справедливим і безпосередньо для розуміння сутності взаємодії Держав-

ної податкової служби України з правоохоронними органами та іншими суб'єктами по здійсненню спільної діяльності у сфері податкової діяльності, співпраця між якими являє собою складний процес, що полягає у вчиненні взаємних дій, поєднанні ресурсів, інформації і досвіду та обміну ними один з одним. При цьому, якість та ефективність цієї взаємодії залежить від ряду факторів, у тому числі, від методів її здійснення, які дуже тісно пов'язані з її формами: з одного боку форма дає життя методам, а з іншого методи наповнюють форму, надають їй змістовності.

Одночасно з поняттям «взаємодія» серед науковців використовується термін «координація» (від лат. *coordinatio* – погодження, упорядкування) – узгодження, приведення у відповідність, встановлення взаємозв'язку між діями, поняттями, рухами тощо. Термін «координація» частіше використовують тоді, коли мова йдеться про погоджену сукупність заходів (дій) різних учасників, які беруть участь у спільній справі.

На перший погляд, наведені поняття взаємодії і координації принципово не відрізняються. Їх об'єднує зміст узгодженої спільної діяльності і наявність єдиної мети або завдань серед суб'єктів цієї діяльності тощо.

Мінаєва І. М. зазначає про наявність відмінностей у змісті цих категорій, у взаємодії можна виокремити два види структурних зв'язків: координаційні та субординаційні. Відповідно, вертикальні відносини, де один з учасників підпорядкований іншому, вони виникають між супідрядними суб'єктами, коли один із них наділений повноваженнями впливати на іншого, незалежно від волі останнього, та горизонтальні відносини – між учасниками, не підпорядкованими один одному (між несупідрядними суб'єктами) [4, с. 7].

На нашу думку, вірним є твердження Чумака В. В., який пропонує розмежовувати поняття «взаємодія між суб'єктами» та «координація між суб'єктами» за двома критеріями: перший критерій передбачає наявність чи відсутність відносин влади – підпорядкування між суб'єктами спільної діяльності. За цим критерієм під час взаємодії всі суб'єкти рівні, тобто не мають

владних повноважень один стосовно одного, тоді як під час координації один із суб'єктів взаємодії має право давати обов'язкові для виконання вказівки іншим учасникам; другий критерій охоплює цілі координації та взаємодії [5, с. 161-165].

Таким чином, взаємодія Державної податкової служби України з іншими органами державної влади може виступати у різних видах, зокрема: правовідносини, в яких сторони займають рівноправне становище (відсутні зв'язки типу «влади-підпорядкування»); правовідносини, в яких Державна податкова служба України займає керівне, а інша сторона – підпорядковане становище; правовідносини, в яких податкова служба є підпорядкованим суб'єктом, а інший учасник займає керівне становище. При цьому, слід зазначити, що координаційні правовідносини можуть відноситися до останніх двох груп правовідносин. Тобто в них завжди передбачається наявність керівного та підпорядкованого суб'єкта правовідносин.

На думку Рибаченко С.П., розглядаючи взаємодію в управлінському аспекті, важливо розмежовувати взаємодію між суб'єктом та об'єктом управління і взаємодію між суб'єктами управлінського процесу щодо досягнення спільної мети [6, с. 328-337].

Аркуша Л.І. пропонує трактувати взаємодію правоохоронних структур як спільну налагоджену діяльність двох і більше органів, служб, відомств, що припускає раціональне поєднання сукупності правових, організаційних, процесуальних і оперативних-розшукових дій, здійснюваних кожним із них у межах наданих їм законом повноважень [7, с. 110]

З наведеного можна зробити узагальнення, що взаємодія полягає у певній організаційній діяльності як шлях до мети на основі узгодженості дій суб'єктів і на організаційному етапі взаємодії здійснюється: 1) нормативно-правове забезпечення взаємодії; 2) реалізація нормативно-правового забезпечення – як приклад, створення координаційних центрів; 3) безпосереднє планування заходів взаємодії.

Слід зазначити, що визначення поняття «взаємодія Державної податкової служби України з іншими правоохоронними органами та органами державної влади і міс-

цевого самоврядування в нормативних джерелах не надається. Тому спробуємо надати власне її розуміння, як врегульовану адміністративно-правовими нормами, погоджену за метою, часом і місцем необхідну спільну діяльність підрозділів Державної податкової служби України (та її посадових осіб) з іншими правоохоронними органами та органами державної влади і місцевого самоврядування, змістом якої є взаємний вплив один на одного з метою реалізації податкової політики, дотримання норм і принципів законності, ефективності спільної діяльності, з метою захисту фінансово-економічних та податкових інтересів держави».

Виходячи з вищенаведеного визначення, можна виділити наступні характерні її риси: 1) обов'язковим суб'єктом взаємодії є Державна податкова служба України, яка може займати рівноправне, підпорядковане або керівне становище; 2) правовідносини характеризуються стійкими зв'язками з іншими суб'єктами на різних функціональних та територіальних рівнях, що виникають у сфері реалізації податкової політики; 3) метою взаємодії Державної податкової служби України з іншими суб'єктами є підвищення ефективності виконуваних ними функцій шляхом об'єднання зусиль у визначеній сфері, за допомогою погоджених форм і методів діяльності тощо.

За твердженням дослідника Назар Ю.С. обов'язковою ознакою взаємодії є наявність у взаємодіючих суб'єктів спільної мети, адже лише наявність загальних для суб'єктів інтересів може привести до поєднання їх діяльності. Однак, спільність мети не означає однаковості функцій та завдань, а навпаки – передбачає їх диференціацію. Кожний суб'єкт наділений певною компетенцією і, відповідно, здійснює свою діяльність властивими йому методами [8, с.14].

Суб'єкти системи забезпечення взаємодії у сфері податкової діяльності реалізують свої функції за допомогою управлінського впливу на об'єкти. При цьому зовнішній вираз такого впливу набуває ознак форм управлінських заходів. Поняття «форма» є однією з основних категорій філософії і має кілька тлума-

чень. У правознавстві використовують, в основному, поняття «форма» як: 1) зовнішній вид, зовнішній обрис; 2) устрій, структура будь-чого, система організації

Серед науковців загально визначеним є поділ форм взаємодії органів виконавчої влади на правові та організаційні. Правова форма – це діяльність, пов'язана зі створенням юридичних актів. Організаційна форма – це фактична діяльність, пов'язана з установами зв'язків між різними суб'єктами.

Отже, під формами, слід розуміти певну групу адміністративно-правових дій, в яких виражається зовнішній прояв функцій взаємодії органів Державної податкової служби України з іншими правоохоронними органами та органами державної влади і місцевого самоврядування у сфері податкової діяльності. Разом з цим, слід розглянути різні підходи до розуміння змісту поняття «форма взаємодії».

Дослідник Озерський І.В. вважає, що форма взаємодії передбачає структуру заходів, час і тривалість їх проведення, методи і специфіку взаємодії суб'єкта та об'єкта діяльності. Форма взаємодії являє конкретні одноразові дії суб'єктів взаємодії організаційно-правового порядку [9, с. 539].

На наш погляд, до основних форм взаємодії Державної податкової служби України з правоохоронними органами можна віднести: 1) обмін інформацією; 2) спільні операції (проведення спеціальних операцій «Акциз», «Октан», «Тариф» та ін.); 3) спільне патрулювання (рейди) поза пунктами пропуску на державному кордоні; 4) спільна координація діяльності інших суб'єктів у межах наданої компетенції; 5) проведення спільних навчань співробітників, наукових та методичних заходів тощо.

Таким чином, під формами взаємодії ДПСУ з правоохоронними органами з питань забезпечення дотримання податкового законодавства та протидії правопорушенням необхідно розуміти зовнішній прояв, заснованих на нормах законодавства України, узгоджених за часом, місцем, і з найбільш раціональним й ефективним використанням можливостей, дій та рішень взаємодіючих суб'єктів, що забез-

печують підтримання умов для охорони визначених законом інтересів людини, суспільства та держави в фінансово-економічній сфері й своєчасного реагування на загрози, що можуть чи вже завдали шкоди таким інтересам, їх нейтралізація та ліквідація наслідків.

Умовно форми взаємодії згаданих суб'єктів можна розподілити на такі складові: 1) групові форми взаємодії (найвища ступінь прояву прямих зв'язків, безпосередній контакт співробітників у складі різноманітних за призначенням груп); 2) спільне проведення заходів (середній ступінь прояву прямих зв'язків, можлива дистанційна участь у досягненні наміченої мети); 3) надання взаємодопомоги (переважно заочна, опосередкована, дистанційна участь у рішенні поставленого завдання) [10, с. 171]. Відповідно до напрямів узгодженої діяльності правоохоронних органів з Державною податковою службою України (предметно-цільовий критерій): взаємодія у профілактичній роботі передбачає: розробку, подання пропозицій до чинних нормативних актів та законопроектів щодо податкових відносин: правові та організаційні засади профілактики правопорушень, насамперед в фінансово-економічній сфері; обмін інформацією між органами, які здійснюють протидію правопорушенням, про причини та умови, що сприяють їх вчиненню; обмін оперативною інформацією, яка може бути використана з метою виявлення, запобігання та профілактики економічних і податкових правопорушень; спільне вивчення стану криміногенної ситуації, структури та динаміки злочинності економічної спрямованості та розробка заходів щодо профілактики правопорушень; підготовка, внесення до органів влади та управління пропозиції щодо усунення причин та умов скоєння правопорушень в економічній сфері [11, с. 102-103].

Важливе місце у процесі організації взаємодії Державної податкової служби України з іншими правоохоронними органами та органами державної влади і місцевого самоврядування займає її нормативна складова.

Аналіз чинних нормативно-правових актів дає підстави говорити, що поря-

док взаємовідносини Державної податкової служби України з деякими суб'єктами доволі повно врегульовано на нормативному рівні. Наприклад, Постановою Кабінету Міністрів України № 227 від 06.03.2019 року (п.п. 1, 26, 51, 61, 63 ч. 4 та п.п. 4, ч. 5, ч. 8) [12] визначено, що Державна податкова служба України вносить в установленому порядку на розгляд Міністра фінансів України пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів центральних органів виконавчої влади, наказів Мінфіну, а також подає йому на погодження висновки щодо проектів нормативно-правових актів, розробниками яких є інші центральні органи виконавчої влади; звертається до суду у випадках, передбачених законом; організовує взаємодію та обмін інформацією з державними органами інших держав згідно із законодавством, міжнародними договорами України, здійснює міжнародне співробітництво у податковій сфері; взаємодіє та здійснює обмін інформацією з органами державної влади та отримує інформацію, документи і матеріали від державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та їх посадових осіб (зокрема, від органів, які забезпечують ведення відповідних державних реєстрів (кадастрів); забезпечує взаємодію інформаційних систем Державної податкової служби України та Держмитслужби України в режимі реального часу в встановленому порядку; координує та контролює діяльність територіальних органів податкової служби та організовує їх взаємодію з державними органами та органами місцевого самоврядування; взаємодіє в установленому порядку з іншими державними органами і службами, утвореними Президентом України, тимчасовими консультативними, дорадчими та іншими допоміжними органами, утвореними Кабінетом Міністрів України, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, громадськими спілками, профспілками та організаціями роботодавців, відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій, а також підприємствами,

установами, організаціями. Проведений аналіз змісту постанови уряду № 227 від 06 березня 2019 року надав змогу зробити узагальнення, що взаємодія податкової служби з усіма гілками державної влади: законодавчою; виконавчою; судовою, була в цілому, нормативно врегульована [12].

Має сенс більше детально зупинитися на окремих аспектах взаємодії Державної податкової служби України з основними суб'єктами, які відіграють важливу роль в її діяльності.

Слід відзначити, що важливу роль у ефективному врегулюванні фінансово-економічних відносин в Україні відіграє взаємодія Державної податкової служби України із Міністерством фінансів України.

Основними формами взаємодії Державної податкової служби України із Міністерством фінансів України – є: реалізація та внесення на розгляд Міністра пропозицій щодо державної податкової політики, державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового законодавства, здійснення в межах повноважень, передбачених законом, контролю за надходженням до бюджетів та державних цільових фондів податків, зборів, платежів, державної політики у сфері контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, пального, державної політики з адміністрування єдиного внеску, а також боротьби з правопорушеннями під час застосування законодавства з питань сплати єдиного внеску, державної політики у сфері контролю за своєчасністю здійснення розрахунків в іноземній валюті в установленій законом строк, дотриманням порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги), проведення розрахункових операцій, а також за наявністю ліцензій на провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до закону.

Тісна взаємодія Державної податкової служби України із Міністерством фінансів України також пов'язана із основними пріоритетами цих двох відомств, які направлені на: підвищення ефективності, стабільності та прогнозованості податкової системи; підвищення якості та ефектив-

ності податкового адміністрування; ефективне акумулювання ресурсів, необхідних для виконання державою своїх функцій; забезпечення справедливості та рівності податкової системи її адаптацію до норм та правил Європейського Союзу; відсутність негативного впливу для ведення бізнесу та сприяння економічному розвитку; розширення бази оподаткування.

Ще одним важливим видом взаємодії податкової служби є співпраця із Державною казначейською службою України. В першу чергу, в частині виконання державного та місцевих бюджетів за доходами та іншими надходженнями з метою забезпечення повноти надходжень до бюджетів та здійснення органами Державної казначейської служби України та Державною податковою службою України в межах своїх повноважень контролю за надходженнями до бюджетів податків і зборів та інших платежів, у тому числі контролю за погашенням заборгованості за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, бюджетними позичками та фінансовою допомогою, наданою на поворотній основі.

Зазначимо, що на нормативному рівні питання взаємодії Державної податкової служби України із Державною казначейською службою України врегульовано наказом Мінфіну України «Про затвердження Порядку взаємодії органів Державної казначейської служби України та органів Державної податкової служби України в процесі виконання державного та місцевих бюджетів за доходами та іншими надходженнями» [13].

Наказом було регламентована процедура організації взаємодії органів Державної казначейської служби України та органів Державної податкової служби України в процесі виконання державного та місцевих бюджетів за доходами та іншими надходженнями.

В той же час, варто звернути увагу на ту обставину, що правове врегулювання взаємодії Державної податкової служби України із правоохоронними органами та іншими органами, на які покладено здійснення контрольних функцій у сфері фінансово-економічної діяльності, має певні пробіли оскільки охоплює не всі визначені напрями взаємодії, зокрема:

– правова регламентація роботи Бюро економічної безпеки України охоплює: діяльність з протидії правопорушенням, що посягають на функціонування економіки держави, а саме: виявлення зон ризиків у сфері економіки шляхом аналізу структурованих і неструктурованих даних; оцінювання ризиків і загроз економічній безпеці держави, напрацювання способів їх мінімізації та усунення; забезпечення економічної безпеки держави шляхом запобігання, виявлення, припинення, розслідування кримінальних правопорушень, що посягають на функціонування економіки держави; збирання та аналіз інформації про правопорушення, що впливають на економічну безпеку держави, та визначення способів запобігання їх виникненню в майбутньому; виявлення та розслідування правопорушень, пов'язаних з отриманням та використанням міжнародної технічної допомоги тощо [14];

– Державною фінансовою інспекцією України щодо використання і збереження державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів, правильністю визначення потреби в бюджетних коштах та взяттям зобов'язань; виконання функцій з управління об'єктами державної власності; цільового використання коштів державного і місцевих бюджетів; цільового використання і своєчасного повернення кредитів (позик), отриманих під державні (місцеві) гарантії; складенням бюджетної звітності, паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання; усуненням виявлених недоліків і порушень тощо [15];

– Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку щодо здійснення державного регулювання та контролю за випуском та обігом цінних паперів та їхніх похідних на території України, а також у сфері спільного інвестування [16];

– Державною службою фінансового моніторингу України щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення [17] та ін.

Загалом, слід зазначити, що взаємодія Державної податкової служби України із

іншими органами державної влади у змісті Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України» від 06.03.2019 р. № 227 [12] – окреслена лише у загальних засадах. Постанова не містить положень про порядок і організацію взаємодії з відповідними державними органами, зокрема з органами Національної поліції України, Службою безпеки України, Державним бюро розслідувань України, Антимонопольним комітетом України та ін.

Також відсутні Постанови Кабінету Міністрів України та інструкції, затверджені наказами відповідних профільних Міністерств, як б унормували механізм взаємодії Державної податкової служби України із вищевказаними органами. Такий стан прав є свідченням недостатності нормативно-правового врегулювання взаємовідносин Державної податкової служби України з органами виконавчої влади, особливо це стосується взаємодії з правоохоронними органами.

Висновки і пропозиції. На нашу думку, для конкретизації змісту складових механізму взаємодії Державної податкової служби України із іншими органами державної влади – слід внести відповідні зміни у Податковий кодекс України, шляхом запозичення аналогії з главою 77 Митного кодексу України, а також прийняти на рівні відповідних профільних міністерств підзаконні нормативно-правові акти щодо способу та порядку взаємодії Державної податкової служби України із іншими відповідними органами державної влади. Зокрема, з метою вирішення даного питання, пропонується: внести зміни у норми Податкового кодексу України, доповнивши його Розділом XVIII «Взаємовідносини податкових органів з іншими правоохоронними органами та органами державної влади і місцевого самоврядування, інститутом громадянського суспільства та суб'єктами підприємницької діяльності» та визначити в ньому коло суб'єктів, з якими взаємодіє Державна податкова служба України, форми та методи такої взаємодії, зосередивши увагу на змісті взаємодії з: правоохоронними органами, Національним

банком України, Рахунковою палатою, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, представниками інституту громадянського суспільства, суб'єктами господарювання.

Запровадити практику систематичного проведення спільних навчань, тренінгів та методичних нарад для податкових і правоохоронних органів, налагодити постійний обмін позитивним досвідом з реалізації спільних заходів взаємодії.

На наш погляд, впровадження у життя наведених пропозицій дозволило б деталізувати складові механізму взаємодії Державної податкової служби України із різними правоохоронними органами та органами державної влади і місцевого самоврядування а також підняти рівень ефективності спільної діяльності.

Список використаної літератури:

1. Резнік О. М. Адміністративно-правові засади діяльності правоохоронних органів із забезпечення фінансово-економічної безпеки України. Дис...д-ра юрид. наук: 12.00.07. Суми, 2019. 509 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Ірпінь: Перун, 2004. 1440 с.
3. Соціальна філософія: Короткий енциклопедичний словник / За загал. ред. В.П. Андрущенко, М.І. Горнач. К.: Рубікон, 1997. 400 с.
4. Мінаєва І. М. Форми взаємодії органів публічної влади на місцевому рівні. *Державне будівництво*. 2010. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/_UJRN/DeBu_2010_1_33. (дата звернення 20.07.2023 р.).
5. Чумак В. В. Взаємодія та координація між суб'єктами охорони державного кордону. *Право і Безпека*. 2011. № 2 (39). С. 161-165.
6. Рибаченко С.П. Взаємодія Держприкордонслужби з іншими правоохоронними органами як складова захисту державного кордону: теоретичний аспект. *Сучасне суспільство: кол. моногр.* Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2022. С. 328-337. URL: <http://www.newroute.org.ua/wp-content/uploads/2022/11/8.pdf>. (дата звернення 20.07.2023 р.).
7. Аркуша Л.І. Проблеми взаємодії та інформаційного забезпечення правоохоронних органів у боротьбі з економічною організованою злочинною діяльністю. *Інформаційне забезпечення протидії організованій злочинності: зб. наук. статей / Бібліотека журналу «Юридичний вісник»*. Одеса: ФЕНИКС, 2003. С. 109-117.
8. Назар Ю.С. Взаємодія органів внутрішніх справ із місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування у профілактиці адміністративних правопорушень: монографія. Львів: Львівський державний ун-т внутр. справ, 2012. 160 с.
9. Озерський І. В. Взаємодія органів слідства та дізнання у боротьбі з організованою злочинністю (психолого-правовий аспект. Аналітичні розробки, пропозиції наукових і практичних працівників (Міжвідомчий науковий збірник) / за ред. А. І. Комарової, М. О. Потебенка, В. П. Пустовойтенка та ін. К., 2001. Т. 25. С. 539.
10. Кричун М.О. Методи реєстраційної та дозвільної діяльності державної податкової служби України. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2012. Вип. 6. С. 266-272.
11. Взаємодія Державної податкової служби України з правоохоронними органами (теорія та практика): монографія / Мулявка Д.Г., Феценко Л.О., Гречанюк С. К. Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2012. 186 с.
12. Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 227. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF/>. (дата звернення 20.07.2023 р.).
13. Про затвердження Порядку взаємодії органів Державної казначейської служби України та органів Державної податкової служби України в процесі виконання державного та місцевих бюджетів за доходами та іншими надходженнями: Наказ Міністерства фінансів України від 18.07.2016 р. № 621. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1115-16#Text>. (дата звернення 20.07.2023 р.).
14. Про Бюро економічної безпеки України: Закон України від 28.01.2021 р. № 1150. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>. (дата звернення 20.07.2023 р.).
15. Про затвердження Положення про Державну фінансову інспекцію України: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 р. № 310. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/310-2014->

- %D0%BF#Text/____(дата звернення 20.07.2023 р.).
16. Продержавне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30.10.1996 р. № 448. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text>. (дата звернення 20.07.2023 р.).
17. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.2015 р. № 537. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#> (дата звернення 20.07.2023 р.).

Baranov S. O. Interaction of the State Tax Service of Ukraine with law enforcement agencies and public administration bodies: theoretical and practical aspects

The theoretical basis of the concept of the content of the category of interaction was considered in the second part of the work, various points of view of scientists on the concept of interaction in general and in the field of law enforcement activities of the tax service were investigated.

The legal and methodological forms of interaction of the State Tax Service of Ukraine with other entities were studied. The provisions of the current normative legal acts regulating the order of relations between the State Tax Service of Ukraine and other subjects have been considered. A conclusion was made about the existence of shortcomings in the regulatory and legal provision of mutual relations between the State Tax Service of Ukraine and law enforcement agencies, and ways of solving this problem were proposed.

It has been proven that, thanks to joint actions, coordination of control and supervision measures is achieved.

The special features of legal relations of interaction in the activities of the State Tax Service of Ukraine are defined, namely: 1) the mandatory subject of legal relations is the State Tax Service of Ukraine, which can occupy an equal, subordinate or managerial position; 2) legal relations are characterized by connections with other subjects at different functional and territorial levels arising in the field of tax policy implementation; 3) the purpose of the interaction of the State Tax Service of Ukraine with other subjects of legal relations is to increase the efficiency of the functions performed by them by combining efforts in the relevant field, information and technical cooperation, etc.

The author's definition of the interaction of the State Tax Service of Ukraine with other law enforcement agencies, state authorities and local self-government bodies is proposed. Under which it is proposed to understand regulated by administrative and legal norms, agreed on the purpose, time and place necessary joint activity of the units of the State Tax Service of Ukraine (and its officials) with other law enforcement bodies and bodies of state power and local self-government, the content of which is mutual influence on one or the purpose of implementation of tax policy, compliance with the norms and principles of legality, effectiveness of joint activities with the aim of protecting the financial, economic and tax interests of the state.

Key words: *administrative and legal principles; international experience; control; state administration bodies; financial and legal regulation.*